

1

La riba del riu

El Talp s'havia passat tot el matí molt enfeinat, fent la neteja primaveral de la seva caseta. Primer, amb escombres; després, amb espolsadors; més tard, enfilat a l'escala, a cadires i tamborets, amb una brotxa i una galleda plena de calç; fins que, finalment, tenia pols a la gola i als ulls, i esquitxos de calç a la pell negra i, a més, li feia mal l'esquena i sentia un gran cansament als braços. La primavera s'agitava allà dalt, en l'aire, i també a la terra, tot al voltant del Talp, entrant fins i tot en la seva caseta fosca i humil, com un desig i una dolça inquietud. No és gens estrany, doncs, que tot d'una tirés la brotxa a terra, bo i exclamant: «¡Prou!» i tot seguit «¡A fer punyetes la neteja!», i després sortís de casa seva d'una revolada, sense ni tan sols posar-se la jaqueta. Alguna cosa el cridava imperiosament des de dalt, i s'encaminà cap a un túnel estret i costerut, que en el seu cas equivalia a les avingudes de sorra pròpies de les bestioles que tenen la residència més prop de l'aire i del sol. Així

doncs, es va posar a gratar, a escarbotar, a furgar i a cavar amb les seves menudes urpes, i a continuació va tornar a cavar, a furgar, a escarbotar i a gratar de valent, tot murmurant:

—¡Amunt! ¡Amunt!

Fins que per fi, ¡plop!, el seu morro va sortir a la llum del sol, i de seguida es va trobar rodolant per la càlida gespa d'una gran prada.

—¡Això és fantàstic! —es va dir—. ¡Això és millor que no pas emblanquinar parets!

Sentia els càlids raigs del sol a la pell, mentre una brisa suau li acaronava el front febrós. Després d'estar tancat durant tants mesos al seu soterrani, l'alegre refiladissa dels ocells ressonava a les orelles menudes del Talp gairebé com una cridòria. Saltant amb les quatre potes alhora, ple d'alegria de viure i gaudint de les delícies primaverals sense pensar ni per un segon en la neteja, va travessar la prada fins a arribar a la tanca de l'altre costat.

—¡Alto! —crijà un conill malcarat des de la porta de la tanca—. ¡Cal pagar sis penics pel privilegi de passar per aquest camí privat!

Però, en un tres i no res, el Talp, impacient, el va fer rodolar per terra, i va prosseguir trotant pel camí, bo i burlant-se dels altres conills, que s'havien afanyat a treure el nas del cau per tal de veure qui provocava aquell renou.

—¡Ceballot! ¡Tros de ceballot! —li va dir ell amb to de befa,

i tot seguit va desaparèixer, abans que als altres se'ls acudís una resposta adient.

—¡Mira que n'ets, de burro! —remugaven entre si els conills—. ¿Per què no li has dit...?

—¿I per què no li has contestat que...?

—Li podries haver respost que...

I així van anar dient, però, naturalment, ja era massa tard, com sempre sol passar.

Tot semblava massa bonic per ser real. El Talp anava amunt i avall, recorrent les prades, resseguint les tanques de bardissa, travessant els matolls, i arreu trobava ocells que feien el niu, plantes que treien poncelles, brots tendres que s'obrien... Tot respirava felicitat, creixia, s'obria. I, en comptes de sentir la fiblada de la veu interior de la seva consciència dient-li: «¡A emblanquinar!», tan sols experimentava la joia de ser l'únic ociós entre tots aquells ciutadans tan diligents. Ben mirat, el millor que té estar ociós potser no és tant el fet de reposar un mateix, com el de veure com els altres treballen.

Va pensar que la seva felicitat era completa quan, mentre caminava sense rumb, es va trobar de sobte a la vora d'un riu. Ell no n'havia vist mai cap en tota la seva vida; per tant, no coneixia aquells animals llustrosos, sinuosos i humits, que s'empaiten i riuen per sota el nas, que agafen les coses amb un gloc-gloc i les deixen anar amb una rialla, per atrapar companys de joc que s'havien alliberat fins que els tornaven a atrapar. Tot era esquitx i tremolor: reflexos, lluïssors i espur-

nes de llum, remors i remolins, xerroteigs i bombolles. El Talp estava meravellat, fascinat, extasiat. Trotava al costat del riu com ho fem, de menuts, a la vora d'un home que ens manté embadalits explicant-nos històries emocionants, i quan per fi es va cansar, es va asseure a la riba, mentre el riu continuava enraonant-li, tot passant com una processó remorosa dels millors contes del món, sorgits del cor de la terra, per ser explicats finalment a la mar insaciable.

Mentre seia damunt l'herba i mirava a través del riu, li va cridar l'atenció un foradet fosc de l'altra riba, gairebé a frec de l'aigua, i va començar a rumiar que preciosa i que còmoda que devia ser aquella mansió per a un animaló amb poques necessitats i desitjós de tenir una bonica residència a la vora del riu, però protegit de les riuades i lluny del brogit i de la pols. Mentre contemplava el forat, li va semblar que una co-seta brillant centellejava al fons, desapareixia i tot seguit tornava a guspirejar, com una estrella diminuta. Però no era gens probable que allí hi hagués una estrella, i per ser una cuca de llum era massa petita i lluent. Aleshores, mentre el Talp l'observava, li va fer l'ullet, i d'aquesta manera va demostrar que era un ull, i un rostre menut va començar de formar-se al seu entorn, ben bé com si fos un marc al voltant d'un quadre.

Era una carona de color terrós, amb patilles.